

Kiek ins nao bove

Jef Bartelet VMG 29-05-2013

Gevelstenen 'in het museum'

'De steen bevindt zich thans in het museum'. Dat was rond 1900 in de Maasgouw de gebruikelijke mededeling wanneer het LGOG weer van ergens uit de stad een uitgebroken gevelsteen ten geschenke had gekregen. Klinkt mooi, maar in de praktijk had het Geschied- en Oufheidkundig Museum er gewoon geen plaats voor en waren de stenen in 1912 ergens in een opslagruimte ondergebracht en dat was in de kelder van het Dinghuis (toen museum) en een opslagplaats bij de Helpoort. Er werd regelmatig met het museum verhuisd; eerst naar de Lenculenstraat, daarna naar het Bonnefantenklooster en de EntreDeux. En telkens gingen die stenen mee, met hangen en wurgen en ten koste van 'slachtoffers' want het is bekend dat verschillende stenen dat heen en weer gesjouw niet overleefd hebben. O ja, dan vergeten we ook nog de tijdelijke opslag bij Gemeentewerken in de Beatrixhaven en nog later een buitendepot in Wilrê.

Hoe het ook zij, overal lagen die 'kedaje' gruwelijk in de weg. Tentoonstellen was er niet bij, maar omdat bewaren het devies was, zat het museum er vreselijk mee in de maag. Gelukkig kon er in de vijftiger jaren een groot aantal in de stad worden herplaatst. Bonnefanten blij en LGOG blij blijkens hun reactie in de Maasgouw: 'De Boschstraat heeft op initiatief van ons medelid de Heer P. Dejong een aantal gevelstenen, die zich in het depot van het museum bevonden, in de gevels van haar oude huizen herplaatst.

Het gaat hier over stenen, wier herkomst ofwel geheel onbekend was, of waarvan de terugkeer naar hun oorspronkelijke standplaats als uitgesloten moest worden beschouwd. Bij de opstelling werd zoveel mogelijk rekening gehouden zowel met de ouderdom van steen en gevel als met de aard van het bedrijf, dat in het bewuste pand wordt en werd uitgeoefend. De herplaatsing geschiedde op kosten van de eigenaars der bewuste panden, hetgeen een extra woord van hulde verdient.' (zie ook rubriek nr. 88)

Het restant van onplaatsbare(?) stenen heeft het huidige Bonnefanten bij de verzelfstandiging als bruidsschat van het LGOG meegekregen en is nu op dit moment ondergebracht in het depot van een verhuisbedrijf waar niemand er wat aan heeft behalve dat de nodige bewaar- en afhandelingskosten moeten worden betaald.

Na lang vragen en aandringen heeft de VMG bij het LGOG gedaan gekregen dat ze mag gaan bekijken of er mogelijkheden bestaan om de in depot aanwezige (en nog bruikbare) gevelstenen herplaatst te krijgen 'ergens' in de stad, want de herkomst daarvan is niet meer bekend.

De steen wordt dan in bruikleen gegeven nadat het LGOG per geval ingestemd heeft met een voorstel van de VMG, die verder voor verdere afhandeling en herplaatsing zorg zal dragen.

Gemeentelijke opslagplaats in de Beatrixhaven ca 1975)

De stenen 'in het museum', ca 1980
In dit geval op de achterplaats van het Bonnefantenklooster.

Onlangs heeft de VMG een aantal stenen uit het depot kunnen halen, van klein tot heel groot. Voor twee daarvan is al een bestemming gepland of in gedachten. Zal in de rubriek nog aandacht aan worden besteed.

'Bevrijd' uit
het depot;
van
onbekende
herkomst

Huizenbezitters in de binnenstad van Maastricht die overwegen een (oude) gevelsteen in de gevel van hun huis te laten plaatsen, kunnen zich bij de VMG melden. De stenen liggen helaas niet meer voor het oprapen, maar mogelijk dat we toch nog iets voor elkaar kunnen betekenen. De VMG ziet namelijk graag dat de ontheemde stenen die er nog zijn én de moeite van herplaatsen waard, weer een (pleeg)gevel krijgen.
Mail vmg@maastrichtsegevelstenen.nl voor een aanvraagformulier.

Alleen serieuze aanvragen die voldoen aan de voorwaarden van de VMG (van historische, esthetische en financiële aard) komen voor verdere behandeling in aanmerking.

